



BARN OCH FAMILJ

Utbildning för barn

“Rätten att välja utbildning för barnen tillkommer i första hand deras föräldrar.”
– FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna

Inledning

Ansvaret för barnens fostran och utbildning ligger på föräldrarna. Skolan kan därför aldrig ersätta familjen utan bör utgöra en förlängning av den omsorg, struktur och fostran som ges i hemmet. Hem och skola kan fungera i harmoni.

I skolan formas våra barn och ungdomar, som ska överta ledande positioner i samhället, utgöra framtidens arbetskraft och skapa goda hem för den nästföljande generationen. Skolan ska vidare inte bara ge utbildning, utan även bildning. En bred bildning främjar självkänsla, personlighetsutveckling och upplevelse av tillhörighet till vår kultursfär. Medborgare med bred bildning tenderar att bli självständiga individer som inte så lätt faller offer för tillfälliga opinionsströmningar och populism. Skolans främsta uppgift är att utbilda eleverna så att de rustas med relevanta kunskaper. Här är det uppenbart att skolan befinner sig i kris¹. Vi menar att det behövs radikala förändringar för att få skolan på rätt väg igen.

Skolan har också, ytterst på föräldrarnas uppdrag, en fostrande uppgift. Vi vill att den kristna värdegrunden ska ligga till grund för all verksamhet som sker i den statliga skolan. På så sätt fostras ansvarstagande, hederliga samhällsmedborgare som värdesätter trohet, respekt och ärlighet. Alla människors lika värde ska vara en självklarhet. Arbetet mot mobbning och kränkande beteende ska högprioriteras.

För att kunskapsmålen ska nås tror vi att 1) en förändring av skolsystemet behöver genomföras. Vidare behöver 2) lärarnas roll och status förbättras. Slutligen tror vi att 3) en reformering av betygssystemet är nödvändig.

¹ Se t.ex. PISA-rapporten 2013: <http://www.skolverket.se/press/pressmeddelanden/2014/svaga-resultat-i-ny-pisa-rapport-1.217275>. Från högskolan kommer också starka signaler om bristande grundläggande kunskaper: http://www.svd.se/nyheter/inrikes/laga-mattekunskaper-sanker-nivan-pa-hogskolan_3456050.svd

Skolsystemet

Föräldrarnas primat

Enligt barnkonventionen är det föräldrarna som har det yttersta ansvaret för barnens fostran och utbildning. Barn är inte statlig egendom, och vi måste röra oss bort från ett skolsystem som alltmer utvecklats till ett verktyg för politisk och ideologisk indoktrinering. Föräldrar har rätt att överföra sin tro, sin kultur och sina värderingar till sina barn och därmed till att välja en utbildning för barnen som harmonierar med dessa egna värderingar. Skolans arbetssätt passar heller inte alla barn. Samtidigt är det naturligtvis önskvärt att alla invånare besitter de kunskaper och färdigheter som krävs för att uppfylla de medborgerliga plikterna. Vi vill därför ersätta den nu rådande skolplikten, som gör att utbildning i Sverige präglas av tvång och likriktning, med en läroplikt. Hemundervisning ska tillåtas, liksom verkligt fria friskolor.

Friskolor

Vi ser positivt på de valmöjligheter och den frihet som ett rikt utbud av friskolor skänker familjerna. Friskolor måste uppfylla vissa grundkrav som ställs också på de statliga skolorna, men ska få ha stor frihet vad gäller undervisningsmetoder, värdegrund och inriktning. Konfessionella skolor ska få finnas, liksom flick- och pojkskolor. Friskolor ska inte tvingas att strikt följa den struktur som gäller för statliga skolor, utan ha möjlighet att t.ex. avvika från systemet med årskurser.

Vi vill se skolorna finansierade av skolpeng, men också effektivt motarbeta ett missbruk av detta system. Det kan för många skolor finnas en frestelse i att av ekonomiska skäl ha kvar stökiga elever som missköter sina studier. Skolorna ska därför inte vara beroende av skolpengen som varje elev medför. En garantisumma ges till alla skolor som blivit godkända att bedriva undervisning och sedan ges skolpeng per elev som påbörjar skoltermin (inte slutför den). Högre skolpeng betalas ut för handikappade barn och barn med dokumenterade inlärningssvårigheter. En mindre skolpeng ska, med strikta krav på redovisning, också kunna betalas ut till hemundervisande föräldrar.

En förstataligad skola

Av effektivitets- och kostnadsskäl menar vi att skolan åter bör drivas av staten, inte av kommunerna. Det blir då enklare att kvalitetssäkra skolorna. På kommunal nivå är det

Kristna Värdepartiet – VÅR POLITIK

svårare, och dyrare, att uppbringa nödvändig expertis. När skolan sköts kommunalt ligger också frestelsen närmare till hands att göra otillbörliga besparingar.

Skolverket och läroplanen

Skolverket ska utarbeta en rimlig nationell standardnivå för utbildning och lämpliga sätt att testa och utvärdera barns och ungdomars kunskaper – såväl de som går i allmänna skolor som de som hemundervisas eller går i friskola. Skolverket ska också stödja effektiv kunskapsförmedling utvärdera utbildningen vid både statliga och fria skolor. Denna myndighet ska inte utsätta barn för någon typ av ideologisk indoktrinering.

Skolverket bör också bygga upp en omfattande resursbank på nätet med kursmaterial och föreläsningar. Elever som varit sjuka eller av annan anledning missat lektioner eller hela kurser kan på så sätt beredas möjlighet att komma ifatt. Det skulle också fungera som en god resurs för hemundervisande föräldrar. Skolinspektionen bör avskaffas och dess uppgifter tilldelas skolverket.

Läroplanen ska fungera som ett stöd för statlig skola, friskolor och hemundervisande föräldrar – inte som en tvångströja. Dess funktion är att visa på en rimlig utbildningsstandard för olika åldrar och nivåer, med strikt fokus på kunskaper. Det viktiga är *att* eleverna i de olika utbildningsformerna når målen, inte *hur* de når dem. Våra reformer är därför främst koncentrerade till den statliga skolan.

Utbildningens form och innehåll

Vår strävan är att åren i skolan ska bli en fantastisk erfarenhet för varje barn som man i framtiden tänker tillbaka på med välbehag. Det är roligt att lära! Kreativitet och lust till lärande kan emellertid inte frodas i en skolmiljö som saknar studiero och väl strukturerad undervisning.

I de statliga skolorna bör den på felaktiga grunder föraktade ”katederundervisningen” återinföras och stärkas. Särskilt i grundskolan behöver eleverna få lära sig ordentligt med baskunskaper. Först på gymnasienivå kan uppgifter ges som kräver mer självständig bearbetning och eget kunskapsökande.

Religionsämnet ska behandla de fem världsreligionerna samt etik. Särskild tonvikt, ca 50 % av kursinnehållet, ska läggas vid kristendomen. Utan ingående kunskaper i kristendomen blir mycket

Kristna Värdepartiet – VÅR POLITIK

oförståeligt vad gäller västerländsk och svensk idé- och kulturhistoria. Kristendomsämnet ska ge goda kunskaper i bibelkunskap och i de historiska kyrkornas och samfundens trosläror. Skillnaderna mellan modernistisk och traditionell kristendom ska tydligt framgå, och den försträmda tolkningen ska inte presenteras som norm.

Evolutionsteorin har i svensk skola fått en absurd ställning som oemotsäglich sanning och har därmed orsakat mycket skada, trots att en sådan ensidighet inte har något stöd i läroplanen. Vi vill att eleverna på detta och alla andra områden ska bibringas allsidig och opartisk undervisning för att på så sätt kunna bilda sig en egen, välgrundad uppfattning.

Idag har en rad ovetenskapliga och starkt ideologiskt färgade teoribildningar fått ett grepp om det offentliga livet. Inte minst gäller det teorier som betraktar könet som en social konstruktion. Varje människa är unik och ska respekteras med den läggning och egenart som hon eller han besitter, men vi är starkt kritiska till projekt som går ut på att sudda ut de naturliga gränserna mellan män och kvinnor - speciellt när detta riktas till barn och ungdom. Barn ska därför inte utsättas för genusexperiment i statliga skolor. Eftersom skolan ska framhäva den kristna värdegrunden bör inte organisationer som RSFU och RFSL, vilka motarbetar en sund och ansvarig sexualitet, få något inflytande i utformandet av skolans sex- och samlevnadsundervisning.

Disciplinfrågor

Föräldrarna är huvudansvariga för barnens fostran, men då barnen sätts i skolan innebär det icke desto mindre att ansvaret delegeras. Skolans och lärarnas auktoritet måste respekteras av både elever och föräldrar. När eleven skrivs in på skolan innebär det automatiskt att skolan har rätt att kontakta förälder. Detta gäller även gymnasieelever som fyllt 18 år. För att upprätthålla ordning behöver skolan ha mycket större befogenheter att stänga av elever som inte sköter sig - även permanent.

Läraren ska ha mera makt, eleven mindre. Ju fler styrmedel läraren har desto bättre. De disciplinära åtgärder som läraren har att tillgå ska tydligt definieras och klargöras för alla inblandade parter. Lärarna å sin sida bör ha goda utvecklingspsykologiska kunskaper och vara insatta i det spektrum av funktionsnedsättningar som kan leda till vad som uppfattas som dåligt beteende.

Kristna Värdepartiet – VÅR POLITIK

En skärpning av ordningen i skolan är ett av de viktigaste redskapen i kampen mot mobbning. I en stökig miljö minskar lärarens överblick och förmåga att sätta stopp för oegentligheter, och de utsatta barnen lär sig att det är den starkes rätt som råder. I takt med att skolorna får större befogenheter att stävja disciplinproblem ska också kraftigt ökade krav ställas på skolledningen att skapa en skolmiljö fri från trakasserier. Övervakning av vad som sker på rasterna är nödvändigt, liksom en tät kontakt med både den mobbades och mobbarens föräldrar.

I de statliga skolorna ska ordentlig och icke stötande klädsel vara påbjuden och en god språklig miljö värnas. Svordomar, köns- och skällsord och respektlöst tilltal till lärarna ska vara strängt förbjudet.

Kampen för återupprättandet av lärarens auktoritet måste föras på flera plan. Det sker bl.a. genom att

- a) de ideologiska tankegångar i den akademiska världen som ifrågasätter all auktoritet, och särskilt betraktar skolan som ett instrument för förtryck, motarbetas
- b) lärarutbildningen bli attraktiv igen genom en dramatisk kvalitetshöjning (se *Utbildning för vuxna*)
- c) lärarbanan blir attraktiv igen, dels som en följd av den förbättrade utbildningen, dels på grund av höjda löner
- d) eleverna åläggs att behandla lärarna med aktning och möter konsekvenser när så inte sker
- e) lärarna får ett betydligt starkare mandat att vara ledare i klassrummet.

Möjlighet att lyckas

Svensk skolpolitik har i mycket formats av socialistiska idéer som innefattar en orealistisk syn på människan. Elever och föräldrar invaggas i tron att alla är lika när det gäller förmågor och att en elev har *rätten* att lyckas. Någon sådan rätt existerar inte. Däremot ska alla få *möjligheten* att lyckas.

Om en elev misslyckas med sina studier och det uppenbart är av egen förskyllan ska ingen skattefinansierad stödundervisning erbjudas. Elevens eget ansvar bör, med hänsyn tagen till vederbörandes ålder och mognad, mycket tydligare lyftas fram.

Klasser bör sättas ihop så att de är så kunskapsmässigt homogena som möjligt. Elever med särskilda behov ska gå i speciella klasser med anpassad undervisning. Ett team av kompetenta

Kristna Värdepartiet – VÅR POLITIK

speciallärare, bekostade av staten, ska vara tillgängliga i alla kommuner för alla kommuninvånare (oavsett ålder). Invandrade elever som kommer hit efter årskurs tre ska gå i speciella förberedelseklasser med intensiva svenskstudier, och med gradvis integrering i den reguljära undervisningen. De ska inte påbörja en årskurs förrän de genomgått och klarat språktest. Begåvade barn ska inte hindras i sin utveckling och barn som har svårt att klara målen ska inte få gå vidare till nästa årskurs.

Gymnasiet

Det ska finnas en rad alternativ för dem som inte vill eller kan gå på gymnasiet. Rent praktiska program ska erbjudas, där det utarbetats lärlingsplatser för alla olika inriktningar. På detta sätt undviks att praktiskt lagda personer, som har anlag för annat än teoretisk gymnasieutbildning, får sitt självförtroende förstört. Istället utvecklar de en yrkesstolthet som också bidrar till en sund självkänsla. Skolan ska verka för verklig mångfald, acceptera att alla inte är lika och positivt bejaka denna olikhet.

Studiemedlet ska vara kopplat inte bara till närvaron utan också till att eleven klarar kurserna. På gymnasieskolan bör kravet vara att man har betyget 2 eller mer i minst 50 % av ämnena. Upprepade sena ankomster ska också leda till studiemedelsavdrag.

Kristna Värdepartiet vill:

- ✓ ersätta skolplikten med läroplikt
- ✓ förstatliga skolan
- ✓ öppna för friskolor med stor frihet rörande värdegrund, pedagogisk filosofi och arbetsformer
- ✓ förbättra och utveckla kristendomsundervisningen
- ✓ verka för att eleverna själva ska få bilda sig en uppfattning om arternas uppkomst
- ✓ motarbeta skattefinansierade genusexperiment
- ✓ förbättra disciplinen i skolan, bl.a. genom att förtydliga lärarens befogenheter
- ✓ genomföra åtgärder för att höja lärarnas status

- ✓ att skolverket får ägna sig åt riktlinjer, testning och kvalitetskontroll, inte indoktrinering
- ✓ att ett team av kompetenta speciallärare ska finnas tillgängligt i alla kommuner
- ✓ att klasserna ska vara så kunskapsmässigt homogena som möjligt
- ✓ att elever med särskilda behov ska få möjlighet till anpassad undervisning och fullgott stöd
- ✓ att rent praktiska gymnasieprogram inrättas
- ✓ att studiemedlet kopplas till godkända betyg

2) Lärarna

Välutbildade och motiverade lärare är skolans största tillgång och en nödvändig förutsättning för en effektiv kunskapsförmedling. Emellertid är lärarna idag en av de mest utsatta yrkesgrupperna. För att underlätta deras möjligheter att göra goda insatser krävs genomgripande förändringar.

Nästan all dokumentation bör tas bort, liksom onödiga möten, då det är kontraproduktivt. Lärarens uppdrag är att undervisa elever, inte ägna sig åt administration eller annat som inte är direkt kopplat till kärnverksamheten. Även skolledare bör befrias från överdrivna dokumentationskrav. Lärarens arbetstid ska inte enbart vara relaterad till undervisningstid, utan även till andra relevanta faktorer som t.ex. antal elever i klassen. Lärarna ska ha tid att planera undervisningen och för att utveckla nya pedagogiska infallsvinklar.

Läroutbildningen måste i grund reformeras (se *Utbildning för vuxna*). Gedigen fortbildning ska vara obligatorisk för lärare, både vad gäller deras ämnen och pedagogisk forskning. Fortbildningen ska finnas med i årsarbetstiden. Lönehöjningar bör i övrigt villkoras. Genom att läsa meningsfulla och för det konkreta arbetet användbara universitetskurser ska en lärare kunna

Kristna Värdepartiet – VÅR POLITIK

få högre lön. Våra reformer kommer i förlängningen att leda till generellt höjda lärarlöner. Ett riktvärde på minst 30 000 kr för gymnasielärare och 26 000 kr för grundskollärare är rimligt.

Vi vill därför

- ✓ sträva mot en höjning av lärarlönerna
- ✓ förbättra lärarutbildningen
- ✓ minska lärarnas administrativa uppgifter
- ✓ satsa på lärares fortbildning

3) Betyg och prov

Betygen är omdebatterade, men vi tror att de kan vara ett värdefullt verktyg för lärare, elever och föräldrar. Det är svårt att betygsätta – men inte omöjligt. Betygen kan aldrig bli 100 % rättvisande – men de kan sättas med en tillräcklig grad av kunnande och objektivitet.

Kursplanerna och betygskriterierna måste vara utformade av verkligt kompetenta personer som har både ämnesexpertis och god erfarenhet av arbete i skolan. De ska vara tydliga och lämna lite utrymme för individuella tolkningar. De ska fokusera på vilka ämnesområden utbildningen ska täcka och enbart ställa upp testbara mål. Ämnesinnehållet bör inte vara för omfattande.

Korta kurser är varken bra för eleverna som inte får chansen att verkligen utvecklas i ämnet, eller för lärarna som får för lite betygsunderlag. Kurser ska vara minst 100 poäng och inte 50 poängskurser som många är idag. Betygen ska ges i de olika ämnena, inte på kurser. På så sätt får eleven längre tid på sig att utvecklas och läraren får ett större betygsunderlag. På sikt vill vi ha ett system liknande det i Finland där eleverna gör ett slutprov efter avslutad kurs. Detta blir ett led i elevernas förberedelse för högskolans provsystem och leder till en mer rättvis bedömning. Sådana prov kräver kontinuerlig inläring under kursens gång.

Vi föreslår sifferbetyg i en graderad skala 1-7. Upptenteringar av ämnesbetyg ska vara möjliga men inte så lättvindigt som idag är fallet. Dessa ska anordnas av central instans för att lätta lärarnas arbetsbörda.

Kristna Värdepartiet – VÅR POLITIK

Ogiltig frånvaro ska skrivas in i slutbetyget. I och med att framtida arbetsgivare får del av denna uppgift kommer skolkandet att minska avsevärt. Betyg i ordning och uppförande ska återinföras och räknas ut som ett medelvärde av bedömningar från alla lärare eleven har kontakt med i skolan.

Nationella grundskole- och gymnasieexamina bör införas. Nationella examensprov ska göras i statlig skola eller friskola. Proven ska sedan skickas till central instans för rättning och betygsättning. Vi vill på sikt införa ett system där även andra prov – i de ämnen där det är praktiskt genomförbart – anonymiseras och betygsätts av lärare på en annan skola. Detta är viktigt på alla nivåer, men gäller allra främst grundskolans sista årskurs och gymnasieskolan.

Kristna Värdepartiet vill alltså

- ✓ införa sifferbetyg 1-7
- ✓ införa externa examinatorer
- ✓ återinföra betyg i ordning och uppförande, samt skriva in ogiltig frånvaro i slutbetyget
- ✓ införa nationella grundskole- och gymnasieexamina